

הלל (ד): כוס ישועות אשא

Psalm 116: A Cup of Salvation

	אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנִי:	אֶהֱבֵתִי כִּי־שָׁמְעוּ ה'	(1)
	וּבִימִי אֶקְרָא:	כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי	(2)
צָרָה וַיְגֹזֶן אֲמָצָא:	וּמְצָרֵי שְׂאוֹל מִצָּאוֹנִי	אֶפְפוּנִי חֲבִלֵי־מָוֶת	(3)
אָנָּה ה' מִלְטָה נַפְשִׁי:		וּבִשְׁם־ה' אֶקְרָא	(4)
וְאֵלֵהִינוּ מִרְחֹם:		חֲנוּן ה' וְצִדִּיק	(5)
דְּלוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:		שֹׁמֵר פֶּתָאִים ה'	(6)
כִּי־ה' גָּמַל עָלַיִכִי:		שׁוּבֵי נַפְשִׁי לַמְּנוּחֵיכִי	(7)
אֶת־דְּגָלֵי מִדְּחִי:	אֶת־עֵינַי מִן־דָּמְעָה	כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת	(8)
בְּאֲרָצוֹת הַחַיִּים:		אֶת־הַלֶּךְ לַפְּנֵי ה'	(9)
אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד:		הָאֲמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר	(10)
כֹּל־הָאָדָם כֹּזֵב:		אֲנִי אָמַרְתִּי בַחֲפוּזִי	(11)
כֹּל־תִּגְמוּלוֹהִי עָלַי:		מִה־אֲשִׁיב לֵה'	(12)
וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא:		כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא	(13)
נִגְדָה־נָּא לְכֹל־עַמּוֹ:		נִדְרֵי לֵה' אֲשַׁלֵּם	(14)
הַמּוֹתֵה לַחֲסִידָיו:		יִקַּר בְּעֵינֵי ה'	(15)
פִּתְחָתָ לְמוֹסְרֵי:	אֲנִי־עֲבַדְךָ בְּרִאמְתָּךְ	אָנָּה ה' כִּי־אֲנִי עֲבַדְךָ	(16)
וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא:		לֶךְ־אֲזַבַּח זִבְחַ תוֹדָה	(17)
נִגְדָה־נָּא לְכֹל־עַמּוֹ:		נִדְרֵי לֵה' אֲשַׁלֵּם	(18)
בְּתוֹכִי יְרוּשָׁלַם		בַּחֲצֵרוֹתָו בֵּית ה'	(19)

הַלְלוּ־יְהוָה:

(1) תענית כח:

רב איקלע לבבל, חזינהו דקא קרו הלילא בריש ירחא. סבר לאפסוקינהו.
כיון דחזא דקא מדלגי דלוגי, אמר שמע מינה מנהג אבותיהם בידיהם.

(2) הלכות חנוכה ג:ז-ח

ז. מקומות שעושין ימים טובים שני ימים גומרין את ההלל באחד ועשרים יום, בתשעת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ושני ימים של פסח, ושני ימים של עצרת, אבל בראשי חדשים קריאת ההלל מנהג ואינה מצוה, ומנהג זה בצבור לפיכך קוראין בדילוג, ואין מברכין עליו שאין מברכין על המנהג ויחיד לא יקרא כלל, ואם התחיל ישלים ויקרא בדילוג כדרך שקוראין הצבור, וכן בשאר ימי הפסח קוראין בדילוג כראשי חדשים.

ומנהג זה בצבור לפיכך קוראין בדילוג ואין מברכין עליו. א"א זה אינו כלום וכבר כתבנו עליו במקום אחר (ברכות פ"א הט"ז), ומה שאמר ויחיד שהתחיל לקרוא בדילוג לא אמר כלום אלא יקרא כמו שירצה וחותרם כחתימת הציבור.

ח. כיצד מדלגין, מתחילין מתחלת ההלל עד חלמיש למעינו מים ודולג ואומר ה' זכרנו יברך כו' עד הללויה ומדלג ואומר מה אשיב לה' עד הללויה ומדלג ואומר מן המצר קראתי יה עד סוף ההלל, זה הוא המנהג הפשוט, ויש מדלגין דילוג אחר.

(3) הלכות ברכות יא:טז

כל דבר שהוא מנהג אף על פי שמנהג נביאים הוא כגון נטילת ערבה בשביעי של חג ואין צריך לומר מנהג חכמים כגון קריאת הלל בראשי חדשים ובחולו של מועד של פסח אין מברכין עליו, וכן כל דבר שיסתפק לך אם טעון ברכה אם לאו עושין אותו בלא ברכה, ולעולם יזהר אדם בברכה שאינה צריכה וירבה בברכות הצריכות, וכן דוד אמר בכל יום אברך.

כל דבר שהוא כו'. כתב הראב"ד ז"ל א"א נ"ל שלא אמרו אלא על חולו של פסח בלבד אבל על של ר"ח בברכה תקנוהו כדי לפרסמו שהוא ר"ח, ואנו מנהגנו לברך בכולן ואין לנו ללמוד מערבה לפי שאין בה לא שבח ולא הודאה בנטילתה ומה צורך בברכה אבל קריאת ההלל בימים המקודשים וקרבו מוסף בהם אם תקנו בהן ההלל משום היכר לקדושתן יפה עשו וצריך ברכה עכ"ל.